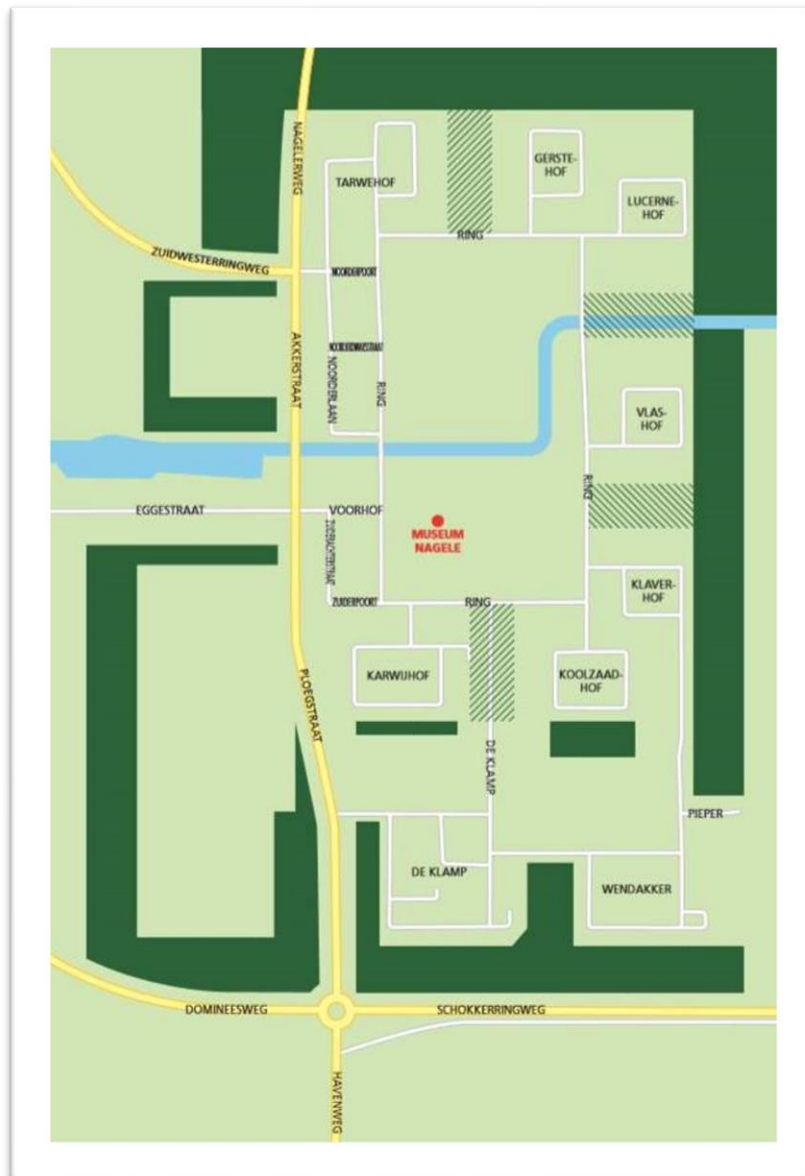

Toekomstverkenning Museum Nagele

WWW.MUSEUMNAGELE.NL

Stichting Nagele Expositie
Ring 23
8308 AL NAGELE
Tel. 0527 653077
info@museumnagele.nl

Museum Nagele is geopend van donderdag t/m zondag van 13.00 – 17.00 uur

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Visie.....	5
2.1	Waar staat Museum Nagele voor.....	5
2.2	Waar gaat Museum Nagele voor?	6
2.3	Wat zijn de kernwaarden van Museum Nagele?	6
2.4	Wat zijn de kernkwaliteiten van Museum Nagele?	6
2.5	Conclusie	6
3	Sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen	7
3.1	Interne organisatie - sterktes	7
3.2	Interne organisatie – zwaktes.....	8
3.3	Omgevingsfactoren – kansen	8
3.4	Omgevingsfactoren – bedreigingen en/of beperkingen.....	8
3.5	Conclusies.....	9
4	Ontwikkelingsagenda	11
4.1	Inhoudelijke verbreding en vernieuwing	11
4.2	Organisatie en bestuur	12
4.3	Middelen.....	12
4.4	Communicatie en netwerken	13
5	Naar de uitvoering	14
5.1	Prioritering.....	14
5.2	Tijdpad.....	15
5.3	Globale aanpak.....	16
6	Bijlagen	17
6.1	Bestuurssamenstelling	17
6.2	Museum Nagele in getallen	18
6.3	Samenwerkingspartners	19
6.4	Tentatief meerjaren onderhoudsplan museumgebouw	20

1 Inleiding

Het dorp Nagele in de Noordoostpolder is een uitzonderlijk dorp: in de jaren 50 is het ontworpen als het modernste dorp van Europa, geheel in de architectuurstijl en naar de idealen van 'Het Nieuwe Bouwen'. Sindsdien kwamen vele belangstellenden uit binnen- en buitenland het dorp bezoeken.

Waarom is Museum Nagele opgericht? Er was geen goede gelegenheid om al die belangstellenden over de bijzondere ontwerpgeschiedenis van het dorp te informeren. Behalve spontane lokale deskundigen waren er geen andere betrouwbare informatiebronnen over Nagele en Noordoostpolder in bijvoorbeeld een museum of een expositieruimte. Dat laatste is nog steeds de situatie.

Op initiatief van de plaatselijke bevolking is daarom in 1998 Museum Nagele geopend. Voordat tot realisatie is overgegaan is er onderzoek gedaan door studenten van de Reinwardt Academie Leiden (nu Amsterdam, onderdeel van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, Cultureel Erfgoed), is er overleg geweest met de provincie Flevoland en de gemeente Noordoostpolder en zijn er met de gemeente afspraken gemaakt.

Het museum is gehuisvest in de voormalige rooms-katholieke Sint Isidoruskerk in Nagele, die stamt uit 1960. De tentoonstelling in het gebouw is tot stand gekomen in samenwerking met het NAI (het Nederlands Architectuurinstituut) en DaF-architecten, beide uit Rotterdam.

Het museum wordt beheerd door Stichting Nagele Expositie, hierna te noemen Museum Nagele. Museum Nagele werkt uitsluitend met vrijwilligers, op dit moment ongeveer 80; er is geen enkele betaalde kracht. We beschikken over de ANBI-status.

Het bestuur van de stichting heeft deze toekomstverkenning met ondersteuning van de SESAM academie uitgevoerd. Voor de samenstelling van het bestuur verwijzen we naar bijlage 1.

De vaste expositie van ons museum vertelt het verhaal van de Zuiderzeewetgeving, de inpoldering, Noordoostpolder en in het bijzonder van Nagele. Het accent ligt daarbij op de historie en op de unieke plek van Nagele in de architectuur- en wederopbouwgeschiedenis van Nederland. Behalve de vaste expositie zijn er ook daarmee verband houdende wisseltentoonstellingen en tevens worden vanuit het museum rondleidingen door het dorp verzorgd. Met de in stand houding van het beeldbepalende gebouw toont het bestuur van Museum Nagele zich verantwoordelijk voor het in stand houden van het ontwerp van Nagele, met name het open middenterrein. Ook vervult Museum Nagele een spilfunctie binnen de gemeenschap van het dorp Nagele. We zorgen voor historische bewustwording, maar zijn ook actief betrokken bij allerlei actuele ontwikkelingen. In bijlage 2 staat cijfermatige informatie over Museum Nagele vermeld.

Museum Nagele heeft op 10 juli 2017 een beleidsplan voor de periode 2018-2022 uitgebracht. In dit plan ligt een globaal toekomstperspectief besloten. Inzichten veranderen echter snel en ook externe ontwikkelingen staan niet stil. Daarom

bestaat binnen ons bestuur behoefte aan een geactualiseerde en wat dieper gaande toekomstverkenning. Ook de gemeente Noordoostpolder is in deze verkenning geïnteresseerd en wil zich zo een beeld vormen van de toekomstbestendigheid van ons museum.

Deze notitie vormt de beknopte weerslag van onze toekomstverkenning. Na de inleiding in hoofdstuk 1 starten we in hoofdstuk 2 met een uiteenzetting van onze visie. Vervolgens brengen wij in hoofdstuk 3 in beeld wat – kijkend naar de toekomst – de sterke en zwakke punten van onze organisatie zijn. Ook inventariseren we ontwikkelingen die van buitenaf op ons afkomen en stellen we vast of deze omgevingsfactoren al dan niet kansrijk zijn. Aan deze analyse ontleen we een aantal thema's waar we mee aan de slag willen om Museum Nagele een wenkend toekomstperspectief te bieden. Die thema's werken we in hoofdstuk 4 uit tot een ontwikkelingsagenda. In hoofdstuk 5 bepalen we tenslotte onze prioriteiten en komen we tot een globale tijdsplanning. Hoofdstuk 6 bestaat uit 4 bijlagen.

2 Visie

Het bestuur van Museum Nagele neemt haar visie als vertrekpunt voor deze toekomstverkenning. Die visie hanteren we al geruime tijd. We zeggen er iets mee over wie we zijn, wat we willen en wat we kunnen. Aan de hand van de onderstaande vragen, zetten we dit alles nog eens op een rijtje. Daarmee expliciteren we wat voor Museum Nagele wezenlijk en inspirerend is.

2.1 Waar staat Museum Nagele voor

Ons museum maakt zich sterk voor het historisch, het sociaal-cultureel en het architectonisch belang van het dorp Nagele. Wij zien dit belang steeds in breed perspectief en in de geografische en maatschappelijke context van het omringende poldergebied.

Ons museum richt zich historisch gezien op de complete tijdlijn van het dorp. Die begint in de prehistorie en betreft verder de Zuiderzeewet, de drooglegging van de Noordoostpolder, het gebied ten tijde van de tweede wereldoorlog en de ontstaans- en inrichtingsgeschiedenis van het huidige Nagele. Een rijk verleden dat blijvend aandacht verdient!

In sociaal-cultureel opzicht hecht ons museum eraan te laten zien hoe bij het ontstaan van het dorp een samenleving van de grond is gekomen en hoe die zich in eerste aanleg heeft ontwikkeld. Het idee dat die samenleving in alle opzichten maakbaar was, was daarbij een vanzelfsprekendheid. Daar kijken we nu anders tegen aan. Juist daarom is het goed om bij die voorbije tijdsgeschiedenis van de wederopbouw stil te staan. En dat kan in Nagele, omdat het een door het rijk aangewezen wederopbouwgebied met een bijzondere cultuurhistorische betekenis is. Alles wat hier zichtbaar en tastbaar is, ademt nog het vroegere maakbaarheidsideaal uit.

Nagele neemt een unieke plek in in de architectuurgeschiedenis van Nederland en ver daar buiten. Het dorp is ontworpen naar de ideeën van het Nieuwe Bouwen. Nergens anders dan hier zijn die ideeën zo alomvattend uitgevoerd. Ook dit aspect wil ons museum belichten en de allure ervan nationaal en internationaal uitdragen.

Door dit alles is Museum Nagele meer dan een museum. Het koestert dit erfgoed en het staat voor de identiteit van dit bijzondere dorp. De bewoners voelen zich dan ook door het museum met elkaar verbonden en zijn zich meer bewust van hun omgeving. Behalve deze sociale functie, draagt ons museum ook in belangrijke mate bij aan het culturele leven. Met name de wisselexposities en andere evenementen die rond de vaste tentoonstelling worden georganiseerd geven een extra culturele impuls.

Wij vinden het belangrijk om met Museum Nagele niet alleen een in vele opzichten boeiend en leerzaam verleden levend te houden, maar we willen ook een actieve rol spelen in het hier en nu van Nagele. Het verhaal van Nagele is niet alleen een verhaal van vroeger, maar ook een verhaal van vandaag en morgen.

2.2 Waar gaat Museum Nagele voor?

- Het uitvoeren van een brede museumfunctie met informatie en documentatie over de historie, het markant stedelijke ontwerp en de opmerkelijke architectuur en de sociaal culturele ontwikkeling van Nagele (inclusief rondleidingen door het dorp, langs bijzondere gebouwen en de begraafplaats).
- Het organiseren van wisselexposities, lezingen, concerten en andere culturele evenementen in een inspirerende symbiose met de vaste tentoonstelling.
- Het actief bijdragen aan de sociale cohesie, de leefbaarheid en de duurzaamheid van Nagele.
- Het behoud en het beheer van de voormalige Isidoruskerk in Nagele, die niet alleen huisvesting biedt aan Museum Nagele maar ook deel uitmaakt van de karakteristieke architectuur van het dorp.

2.3 Wat zijn de kernwaarden van Museum Nagele?

- Historisch besef
- Werken met vrijwilligers
- In collectief verband: samen werken en samen verantwoordelijkheid dragen
- Met respect voor elkaar en het erfgoed
- Gedeelde passie van alle betrokkenen (bestuur, vrijwilligers, exposanten en bezoekers)
- Non-profit organisatie
- Onafhankelijk
- Open en flexibel
- Verbindend
- Gericht op open samenwerking met andere organisaties

2.4 Wat zijn de kernkwaliteiten van Museum Nagele?

- Gericht op uitvoering en resultaat
- Daadkracht
- Platte organisatie met een solide basis en korte lijnen
- Samenhang tussen de verschillende activiteiten
- Klantgericht en klantvriendelijk
- Educatief voor zowel scholen als groepen volwassenen
- PR-beleid
- Website

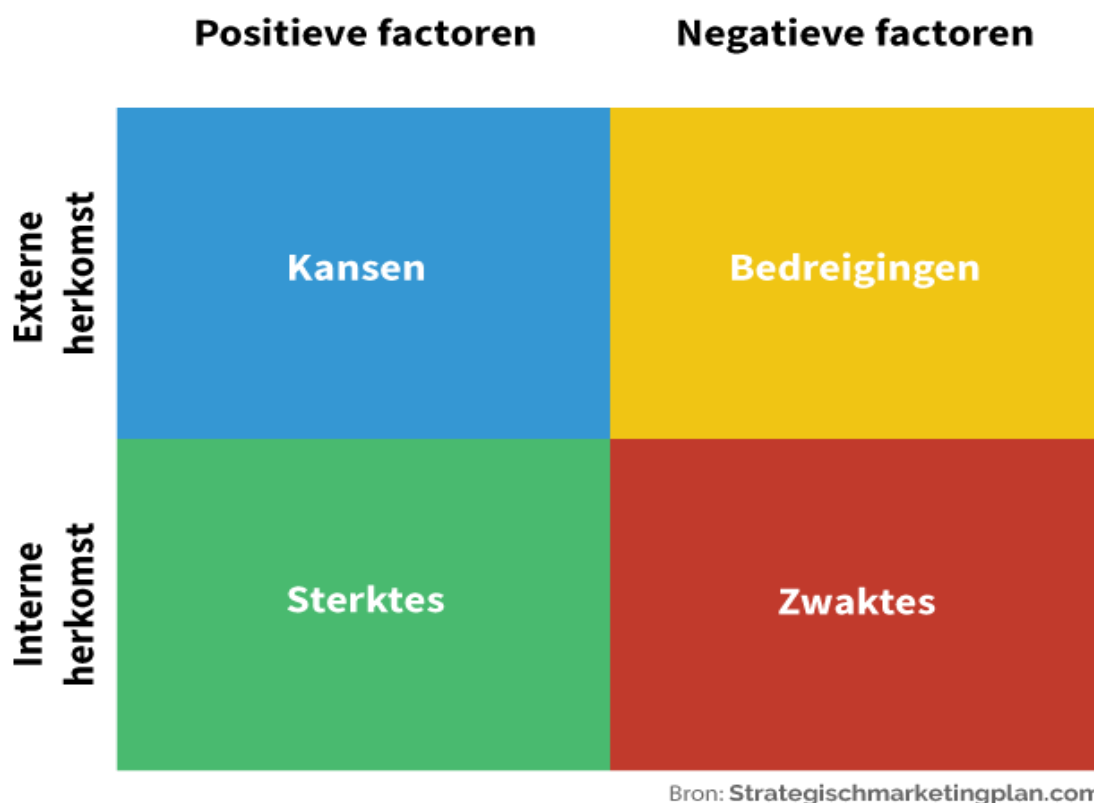
2.5 Conclusie

De door ons geformuleerde visie sterkt ons in de overtuiging dat Museum Nagele niet alleen nu, maar ook in de toekomst een onomstotelijke bestaansgrond heeft. De doelen die wij ons stellen zijn nog steeds prikkelend en uitdagend en vormen daarmee een wenkend perspectief voor de toekomst. De kernwaarden

en –kwaliteiten hebben ons gebracht waar we nu als organisatie staan. Ze vormen een goede basis om op verder te gaan; voor een belangrijk deel op deze voet, maar daar waar aanscherping en verbetering mogelijk is, zullen we dat zeker niet nalaten. In het volgende hoofdstuk reflecteren we daarop. We doen dat in het licht van wat de toekomst ons gaat brengen en hoe wij hier kansrijk op kunnen inspelen.

3 Sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen

Het bestuur van Museum Nagele heeft sterke en zwakke punten binnen de eigen organisatie geïnventariseerd. Daarnaast is gekeken naar omgevingsfactoren, waarbij is ingeschat of deze kansrijk of bedreigend – misschien beter gezegd beperkend – zijn. Wij hebben daarbij gebruik gemaakt van de SWOT-methodiek.

3.1 Interne organisatie - sterktes

- Zelfstandige organisatie die uitgaat van eigen kracht
- Draait uitsluitend op bekwame vrijwilligers met veel passie en drive
- Doeners met een praktische insteek
- Collegiaal opererend bestuur
- Museumgebouw in eigendom zonder hypothecaire last: voormalige rooms-katholieke kerk in Nagele
- Licht groeiende bezoekersaantallen
- Aansprekende wisselexposities in symbiose met de vaste expositie

- Gerenommeerd kenniscentrum
- Veel draagvlak in Nagele en omgeving
- Bedrijven uit Nagele helpen actief mee
- Sterke netwerken met onder andere architecten, cultuurhistorici, kunstenaars, musea en toeristische organisaties
- ANBI-status

3.2 Interne organisatie – zwaktes

- Reflectie op bestuurlijke gang van zaken
- Beheer en onderhoud museumgebouw
- Vaste expositie die inmiddels 20 jaar oud is; behouden of innoveren?
- Geen museumjaarkaart registratie
- Structurele financiering
- Financiële systematiek
- Geringe groei van bezoekersaantallen
- Omgaan met toenemende regeldruk; bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en bescherming persoonsgegevens (AVG)
- Vergrijzing en mogelijke vermindering vrijwilligersbestand
- Weinig gebruik van digitalisering en sociale media

3.3 Omgevingsfactoren – kansen

- Status Nagele als wederopbouwgebied van nationaal belang
- Samenwerking met Vereniging Hendrick de Keyser
- Samenwerking met Energiek Nagele; pilot aardgasvrije wijken Nagele in balans
- Samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Uitbouw van samenwerking met Multifunctioneel Centrum Nagele
- Initiatief Louis van Gasteren – route
- Europees Erfgoedlabel (op termijn) voor het dorp Nagele
- Kader stellende notitie 'Naar een nieuwe cultuuragenda 2020' van de gemeente Noordoostpolder en dan met name de daarin opgenomen kernopgaven en de voorgenomen realisatie van een Werelderfgoedcentrum en een cultuurhistorisch archief
- Rijke geografische en thematische context waar museale aansluiting bij kan worden gezocht
- Belangstelling voor medegebruik gebouw; bijvoorbeeld als vergaderaccommodatie
- Behoeftte van kunstenaars aan expositieruimte
- Ruime parkeergelegenheid (gratis)
- Doelgroep onderwijs
- Doelgroep ouderen
- Woningbouwontwikkelingen in Nagele

3.4 Omgevingsfactoren – bedreigingen en/of beperkingen

- Geen horeca in Nagele
- Geen bevolkingsgroei in Nagele
- Beperkte bereikbaarheid; met name waar het gaat om openbaar vervoer
- Interesse van een select publiek; geen brede belangstelling onder jongeren

- Concurrentie van gesubsidieerde musea in de directe omgeving (Batavialand en Museum Schokland)
- Voorlopig geen aanvraag van Europees Erfgoedlabel voor het dorp Nagele
- Sinds financiële crisis terughoudendheid bedrijven bij sponsoring
- Terughoudendheid subsidiering bij gemeente Noordoostpolder en Provincie Flevoland
- Ingewikkelde relatie met gemeente Noordoostpolder; meerdere aanspreekpunten
- Toenemende regelgeving en bureaucratie
- Zwak toeristisch imago van de Noordoostpolder; komt naamsbekendheid niet ten goede

3.5 Conclusies

Wanneer we de analyse die we als bestuur van Museum Nagele gemaakt hebben overzien, dan luidt de min of meer vanzelfsprekende algemene conclusie dat het zaak is om te consolideren wat goed gaat (zie met name de paragrafen 3.1 en 3.3), om verbeteringen aan te brengen waar dat nodig en haalbaar is, om in te spelen op kansrijke ontwikkelingen die op ons afkomen en om een antwoord te vinden op externe bedreigingen en beperkingen. Bij de factoren van buitenaf moet overigens worden aangetekend dat die lang niet in alle gevallen beïnvloedbaar zijn. Wel is het goed dat we ons ervan bewust zijn en daar in voorkomende gevallen ons voordeel mee kunnen doen.

Meer specifiek onderscheiden we een aantal thema's dat we van belang achten bij het inkleuren van het toekomstperspectief van Museum Nagele. Die zijn alle te herleiden tot onze analyse. Waar mogelijk hebben we uitkomsten met elkaar in verband gebracht om zo de samenhang binnen de onderwerpen te vergroten. Waar gaat het – in willekeurige volgorde – wat ons betreft de komende tijd vooral om?

Het is voor iedere organisatie goed om het bestuurlijk functioneren periodiek tegen het licht te houden. Doen we nog steeds de juiste dingen en pakken we die zaken goed op? Worden er geen nieuwe verantwoordelijkheden of verplichtingen over het hoofd gezien? Hebben we beleid voor de wat langere termijn? Bestuursomvang, taakomschrijving en -verdeling en de manier van werken komen bij de beantwoording van die vragen als vanzelf aan de orde. De huidige cultuur binnen onze organisatie zien we overigens als een belangrijke succesfactor. Die willen we dus zeker behouden.

De vaste expositie is inmiddels 20 jaar oud en stamt – niettegenstaande het tussentijds toevoegen van nieuwe elementen – uit een periode dat museumpresentaties toch vooral statisch en niet interactief waren. Dit hoeft niet per se een nadeel te zijn. Museum Nagele heeft daardoor ook eigen uitstraling en charme. Toch lijkt het raadzaam om – in eerste instantie globaal – te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van een meer eigentijdse expositie en wat het kostenplaatje hiervan is. Dit onderzoek moet uiteraard ook worden gezien in het licht van het aanboren van nieuwe doelgroepen en het vergroten van het bezoekerspotentieel.

Het beeldbepalende museumgebouw is eigendom van Museum Nagele. Dat zien wij als een pre. Er is echter ook een keerzijde. Het gaat dan om het beheer en het

onderhoud van de accommodatie. Daar komt het nodige bij kijken: dagelijks onderhoud, groot onderhoud aan gebouw en installaties, innovaties, verduurzaming, maar ook het regelen van gebruik en medegebruik. Een planmatige aanpak is hierbij onontbeerlijk; net als een financiële planning gebaseerd op een voor het museum realistische kostenraming. De eerste stappen op deze weg zijn al gezet, maar een verdere uitbouw is noodzakelijk.

In financieel opzicht spelen er een drietal zaken. Onze financiële systematiek voldoet aan de wettelijke voorschriften, maar levert niet in alle gevallen op heldere wijze de informatie die we als bestuur graag zouden hebben. Hier ligt een verbeterpunt. Daarnaast bestaat er binnen ons bestuur zorg over structurele financiering op de middellange en lange termijn. In het verlengde daarvan vinden we dat we op zoek moeten naar een effectieve aanpak voor fonds- en subsidiewerving.

Daarbij sluiten we uiteraard ook aan bij de bestaande afspraken met de gemeente Noordoostpolder over incidentele subsidiëring. Uitgangspunt bij de realisering van een permanente expositieruimte was namelijk dat de gemeente en provincie de investeringslasten zouden dragen en het dorp zelf verantwoordelijk zou zijn voor de exploitatie. Die afspraken worden verder genoemd in mails, in gesprekken met de voormalig verantwoordelijk wethouder en in verslagen van ambtelijk overleg. Een citaat: 'Met de gemeenteraad is in het verleden afgesproken dat het museum geen structurele subsidie krijgt maar dat het museum bij de gemeente terecht kan, en dat er dan gekeken wordt naar de mogelijkheden voor een incidentele (investerings)subsidie.'

We gaan ervanuit dat we het college aan deze afspraken kunnen houden, zoals het college ons ook aan de afspraak kan houden. Het zou immers 'behoorlijk schuren met betrouwbaar bestuur om alsnog iets anders te besluiten of voor te stellen?' (geciteerde tekst uit Gemeenteraadsvergadering van 16 december 2019)

We zijn een organisatie van louter vrijwilligers. We zien dat als onze kracht en we zijn trots op wat we met deze belangeloze en enthousiaste inzet allemaal hebben kunnen bereiken. Dat willen we natuurlijk zo houden. We zien echter vergrijzing binnen ons vrijwilligersbestand en aanwas zal in de toekomst mogelijk niet meer als vanzelf gaan. Ook zijn er steeds meer kapers op de kust; ook vanuit gesubsidieerde organisaties. We moeten ons daarom gaan beraden op een actief beleid voor werving van en binding met vrijwilligers.

Museum Nagele beschikt over uitgebreide netwerken van personen en organisaties die met elkaar gewicht in de schaal leggen en die daar bij gelegenheid het museum mee van dienst zouden kunnen zijn. Maar dan moeten we ons relatiebeheer daar wel op afstemmen en nadenken over geschikte constructies: ambassadeurs van Museum Nagele, commissie van aanbeveling en noem verder maar op.

Dan is er de bijzondere relatie van ons museum met het dorp Nagele. Die relatie is gebaseerd op wederzijds belang. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de bereidheid van met name lokale bedrijven om gratis allerlei hand- en spandiensten voor het museum te verrichten. We hebben daar veel profijt van en het is dus zaak om de band met het bedrijfsleven warm te houden.

Er dienen zich op dit moment diverse kansrijke ontwikkelingen en samenwerkingsmogelijkheden aan. Daar moeten we natuurlijk om te beginnen feitelijk op inspelen.

Het helpt als we daarbij helder hebben wat onze positie en onze strategie is, waar onze prioriteiten liggen en wie zich waar mee bezig houdt. De discussie daarover moeten we zeker voortzetten.

De communicatie tussen Museum Nagele en de gemeente Noordoostpolder vertoont enige ruis waardoor de omgang niet altijd zo soepel verloopt als dat zou kunnen. We willen dan ook graag pleiten voor een wederzijdse bezinning op de overlegstructuur, de wijze van vergaderen en het omgaan met afspraken.

4 Ontwikkelingsagenda

Als bestuur van Museum Nagele blijven we ons ook de komende jaren inzetten voor het realiseren van de in paragraaf 2.2 genoemde operationele doelstellingen. Een belangrijk deel van onze werkzaamheden is daar ook in de toekomst op gericht. De in bijlage 1 opgenomen taak- en functieverdeling binnen ons bestuur geeft een indruk van wat dit in de praktijk allemaal betekent.

Daarnaast zijn er de thema's die uit deze toekomstverkenning naar voren zijn gekomen. In paragraaf 3.5 hebben we die globaal in beeld gebracht. Met die onderwerpen gaan we in 2020 en 2021 ook aan de slag. Als eerste operationaliseringsslag hebben we een ontwikkelingsagenda opgesteld. We hebben daarin de 10 actiepunten benoemd waarmee we er voor willen zorgen dat de toekomst van Museum Nagele een wenkend perspectief biedt. Die actiepunten benoemen we in onderstaande paragrafen, waarbij we een viertal ontwikkelingsvelden als kapstok benutten.

4.1 Inhoudelijke verbreding en vernieuwing

- Actiepunt 1 – Onderzoek naar de mogelijkheden van innovatie van de vaste expositie

Toelichting:

De presentatie van de vaste expositie van Museum Nagele is sinds de opening in kleine stappen op onderdelen aangepast, maar de basis is gelijk gebleven. Het museum ademt daardoor een heel eigen sfeer uit. Om vast te kunnen stellen of dit een kracht is, die behouden moet blijven of dat juist modernisering op zijn plaats is, is het nodig om te onderzoeken welke innovatie mogelijk is, wat daarbij komt kijken en hoe het kostenplaatje eruit gaat zien. Ook moet een inschatting worden gemaakt van de te verwachten meerwaarde in termen van bezoekersaanwas en nieuw te bereiken doelgroepen. Voor het onderzoek is specialistische ondersteuning van derden noodzakelijk. Hiervoor zijn al eerder contacten gelegd. Die zouden weer kunnen worden opgepakt.

- Actiepunt 2 – Opstellen referentiekader voor het inspelen op initiatieven van buiten

Toelichting:

Museum Nagele heeft te maken met een veelheid aan project- en samenwerkings-initiatieven van externen. Op dit moment spelen onder

andere Wederopbouwgebied Nagele als nationaal belang, Energiek Nagele, de Louis van Gasterenroute, Werelderfgoedcentrum en Historisch Archief Noordoostpolder, Museumhuis van Vereniging Hendrick de Keyser en het Multifunctioneel Centrum Nagele. Daar komt op termijn mogelijk nog het Europees Erfgoedlabel bij. Tot op heden reageren wij min of meer ad hoc op deze en andere initiatieven. Gelet op de veelheid en de behoefte die wij voelen om op eenduidige wijze tot een belangenafweging te komen, kiezen we ervoor om ons in algemene zin op de te volgen strategie te beraden. Het gaat ons om een gemakkelijk te hanteren referentiekader; een praktische checklist van vragen die wij onszelf willen stellen als het gaat om het bepalen van wat er allemaal bij deelname aan een initiatief komt kijken en of dat opweegt tegen de meerwaarde die het voor Museum Nagele en voor anderen heeft.

4.2 Organisatie en bestuur

- Actiepunt 3 – Uitvoering quick scan naar het bestuurlijk functioneren

Toelichting:

De quick scan heeft wat ons betreft het karakter van een periodieke doorlichting van ons bestuurlijk reilen en zeilen. In grote lijnen gaat het daarbij om de doeltreffendheid van onze scope, om de continuïteit in onze beleidsvoering en om praktische zaken als de omvang van ons bestuur, onze taakomschrijving en taakverdeling en de efficiency van de manier, waarop wij vergaderen en opereren. De quick scan zal ongetwijfeld tot aanbevelingen leiden. Die gaan we ons uiteraard ter harte nemen. Dit actiepunt behelst daarom tevens de opvolging van de aanbevelingen.

- Actiepunt 4 – Opstellen plan van aanpak voor het vinden en binden van nieuwe vrijwilligers

Toelichting:

Op dit moment beschikt Museum Nagele nog over een grote groep vrijwilligers. Maar er is wel sprake van vergrijzing, waardoor er op termijn mogelijk problemen ontstaan met belastbaarheid en de omvang van het vrijwilligerspotentieel. Om dit voor te blijven vinden wij het van belang om nu al na te denken over hoe wij actief en planmatig inhoud kunnen geven aan beleid voor het werven van nieuwe vrijwilligers. Hierbij geven we aan wat we met de werving willen bereiken, wie wij als onze doelgroep(en) zien, wat de boodschap is die we voor hen hebben, welke wervingsactiviteiten we gaan uitvoeren en hoe we die gaan organiseren. Onderdeel van het wervingsbeleid is overigens ook hoe wij vrijwilligers voor het museum kunnen behouden.

4.3 Middelen

- Actiepunt 5 – Opstellen beheer- en onderhoudsplan museumgebouw

Toelichting:

Samen met de museumcollectie en het vrijwilligersbestand behoort het beeldbepalende museumgebouw tot het kapitaal van Museum Nagele. Er is ons veel aan gelegen hier op passende wijze zorg voor te dragen. Daarom willen wij een integraal beheer- en onderhoudsplan voor ons museumgebouw opstellen. Onderdelen van dit plan vormen het dagelijks onderhoud, het groot onderhoud van het gebouw en de technische installaties, innovaties en verduurzaming en het gebruik – inclusief het in

medegebruik – geven van de accommodatie. Uiteraard komen al deze aspecten samen in een financiële planning, zodat we een totaal overzicht hebben van de middelen die gemoeid zijn met beheer en onderhoud. Op basis daarvan kunnen we bepalen in welke dekking moet worden voorzien. In de voorbije periode is al de nodige aandacht geschonken aan een meerjaren onderhoudsplanning met een eerste, tentatieve doorrekening van de kosten.

- Actiepunt 6 – Heroverweging van de financiële planning- control systematiek

Toelichting:

Zoals hiervoor aangegeven voldoet de huidige financiële systematiek aan alle wettelijke voorschriften. De inrichting van de systematiek moet worden geactualiseerd en daarnaast willen we op eenvoudige wijze kwalitatief goede financiële informatie aan het systeem kunnen ontlelen.

- Actiepunt 7 – Onderzoek naar de mogelijkheden van structurele financieringsbronnen voor de middellange en lange termijn

Toelichting:

In combinatie met actiepunt 5 is het noodzakelijk om de meerjarenbegroting van Museum Nagele te herijken en zo vast te stellen wat op de middellange en lange termijn de ontwikkeling van baten en lasten is. Op basis hiervan kunnen we de eventuele noodzaak van extra structurele financieringsbronnen nader onderbouwen.

- Actiepunt 8 – Opstellen plan van aanpak voor het werven van fondsen en subsidies

Toelichting:

Als duidelijk is hoe groot de behoefte is aan externe financiële ondersteuning is het zaak om werk te maken van het werven van fondsen, subsidies en andere financieringsbronnen. Ook op dit punt kiezen wij voor een gerichte en planmatig aanpak. Dat betekent dat we gaan nadenken over het te bereiken doel en de vraag welke partijen we gaan benaderen, hoe wij dit gaan doen en – cruciaal – welk verhaal wij hierbij gaan vertellen. Wij houden er rekening mee dat we hierbij deskundigheid van buiten onze organisatie nodig hebben.

4.4 Communicatie en netwerken

- Actiepunt 9 – Opstellen plan van aanpak voor relatiebeheer

Toelichting:

Museum Nagele beschikt over uitgebreide en zeer diverse netwerken. Bijlage 3 illustreert dit. Om hier meer overzicht in te krijgen en vooral ook om er zeker van te zijn dat we optimaal rendement uit deze netwerken halen, gaan we aan de slag met actief relatiebeheer. Binding en vergroting van naamsbekendheid zijn belangrijke drijfveren. We willen echter vooral ook nagaan hoe we in voorkomende gevallen invloedrijke contacten kunnen mobiliseren als ambassadeurs van Museum Nagele of een commissie van aanbeveling.

Belangrijk voor Museum Nagele is het netwerk dat gevormd wordt door de inwoners en ook het bedrijfsleven van Nagele. Daar willen we in ons relatiebeheer specifieke aandacht aan schenken.

Relatiebeheer veronderstelt een goede communicatie en pr. We hebben die zaken door de bank genomen goed op orde, maar we blijven kritisch op de algehele effectiviteit.

Waar het gaat om het gebruik van sociale media kunnen we nog wel een slag maken. Daar ligt dan ook een aandachtspunt.

- Actiepunt 10 – Optimalisering communicatie met gemeente Noordoostpolder

Toelichting

Wij hechten er belang aan om een goede relatie te onderhouden met de lokale overheid. Zoals aangegeven verlopen niet alle contacten die Museum Nagele heeft met de gemeente Noordoostpolder naar wederzijdse tevredenheid. Dit moet en kan naar onze stellige overtuiging beter en wij willen ons daarvoor inzetten. Vandaar dat wij op korte termijn met de gemeente Noordoostpolder over de onderlinge communicatie in gesprek willen. We willen dan in ieder geval constructieve afspraken maken over een regelmatige en gestructureerde overlegopzet.

5 Naar de uitvoering

5.1 Prioritering

De ontwikkelingsagenda die wij hebben opgesteld is ambitieus en omvangrijk. Dat betekent dat we niet alles tegelijkertijd kunnen oppakken. Daarnaast zijn er uiteraard de vele reguliere activiteiten die doorlopend onze aandacht en onze inspanningen vragen. Het is dan ook nodig om de actiepunten van een prioritering te voorzien.

Actiepunt 10 zien wij als een quick win. Daar willen we dan ook mee beginnen. De actiepunten 1 t/m 9 hebben we gewogen op belang en urgentie en ook hebben we gekeken naar samenhang en volgtijdelijkheden. Dat heeft geleid tot de volgende categorisering:

Quick win

- Optimalisering communicatie met gemeente Noordoostpolder (actiepunt 10)

Eerste prioriteit

- Opstellen beheer- en onderhoudsplan museumgebouw (actiepunt 5)
- Uitvoering quick scan naar het bestuurlijk functioneren (actiepunt 3)
- Heroverweging van de financiële planning- control systematiek (actiepunt 6)
- Onderzoek naar de mogelijkheden van structurele financieringsbronnen voor de middellange en lange termijn (actiepunt 7)

Tweede prioriteit

- Opstellen plan van aanpak voor het werven van fondsen en subsidies (actiepunt 8)
- Opstellen referentiekader voor het inspelen op initiatieven van buiten (actiepunt 2)
- Opstellen plan van aanpak voor het vinden en binden van nieuwe vrijwilligers (actiepunt 4)

Derde prioriteit

- Onderzoek naar de mogelijkheden van innovatie van de vaste expositie (actiepunt 1)
- Opstellen plan van aanpak voor relatiebeheer (actiepunt 9)

5.2 Tijdpad

We voeren onze ontwikkelingsagenda uit in 2020 en 2021 met mogelijk een korte uitloop naar 2022. In dat jaar evalueren we ook de uitvoering en besluiten we wellicht tot een bijstelling van het toekomstperspectief van Museum Nagele. De globale tijdsplanning ziet er in schema als volgt uit:

Actiepunten		2020				2021				2022
Nr	Naam	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1
Inhoudelijke verbreding en vernieuwing										
1	Vaste expositie									
2	Externe initiatieven									
Organisatie en bestuur										
3	Bestuurlijk functioneren									
4	Nieuwe vrijwilligers werven									
Middelen										
5	Museumgebouw									
6	Financiële systematiek									
7	Meerjarenbegroting									

8	Fondsen, subsidies e.d. werven									
Communicatie en netwerken										
9	Relatiebeheer									
10	Communicatie NOP									
	Evaluatie									

5.3 Globale aanpak

Op voorhand hebben wij de volgende algemene afspraken gemaakt over de uitvoering van de ontwikkelingsagenda:

- a. Wij bespreken deze toekomstverkenning met onze vrijwilligers, de gemeente Noordoostpolder en mogelijk andere belanghebbenden.
- b. Wij kiezen voor een resultaatgerichte en planmatige aanpak van onze ontwikkelingsagenda. Ook hechten wij belang aan draagvlak en een goede interne en externe communicatie over de uitvoering van de verschillende actiepunten. Voor de interne communicatie kan gebruik gemaakt worden van ons Museumbericht.
- c. Ons bestuur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de ontwikkelingsagenda. De beschikbaarheid van de benodigde menskracht en middelen is hierbij een permanent aandachtspunt. Tijdens onze maandelijkse bestuursvergadering bespreken wij de voortgang. Daar waar zich knelpunten of onvoorziene ontwikkelingen voordoen, nemen wij voortgangsbesluiten.
- d. Voor de uitvoering van ieder actiepunt worden 1 à 2 trekkers uit het bestuur aangewezen. Zij zijn verantwoordelijk voor het uitvoeringsproces en het te bereiken resultaat. Daarnaast zorgen zij voor een adequate terugkoppeling naar het bestuur en communicatie aan de vrijwilligers en andere belanghebbenden (zie ook bij b).
- e. Zo nodig zetten de trekkers ook andere bestuursleden of vrijwilligers in bij de werkzaamheden die moeten worden verricht. Desgewenst kan dat in werkgroepverband gebeuren.
- f. Een aantal actiepunten vraagt om specifieke deskundigheid of een van-buiten-naar-binnen-blik. Het ligt in de rede om hier externe hulp bij te vragen. We denken daarbij in eerste instantie aan de actiepunten 1 (innovatie vaste expositie), 3 (quick scan bestuurlijk functioneren), 4 (plan van aanpak werven vrijwilligers), 5 (beheer- en onderhoudsplan

museumgebouw) en 8 (werven van fondsen en subsidies).

- g. Binnen de exploitatiebegroting voor 2020 en 2021 wordt enige financiële ruimte gecreëerd voor de uitvoering van de ontwikkelingsagenda.
- h. De uitvoering van de ontwikkelingsagenda wordt afgesloten met een evalueatie en een herijking van het achterliggende toekomstperspectief. Dit neemt niet weg dat daar waar nodig ook al tussentijds tot bijstelling van de agenda kan worden besloten.

6 Bijlagen

6.1 Bestuurssamenstelling

Overzicht bestuursleden per januari 2020

Taak/functie	Naam
Voorzitter, diverse contacten	Anjo Geluk (t/m febr. 2020)
Secretaris, archief	Marina de Jong
Penningmeester	Niels Poppe
Onderhoud/inrichten exposities	Piet van der Sar
Communicatie, scholen, verkopen, cultuurhistorisch archief	Anneke Zelhorst
Coördinator Wisselexposities en gedichtenwedstrijd	Jelly Jousma
Coördinator Vrijwilligers, facilitair, Verkopen	Janet Eilander
Coördinator Groepen en Reserveringen, inrichten exposities	Gréke Nuhoff
Coördinator Sponsors, Vrienden/donateurs, Sponsoring/fondsen	Vacature
2 ^{de} Penningmeester	Janny Spierenburg
Projecten	Alle bestuursleden

Commissies: bestuursleden hebben groepen vaste vrijwilligers om zich heen

Commissie	Aantal personen +/-
Wisselexposities	3
Inrichting wisselexposities	6
Permanente expositie	3
Organisatie Gedichtenwedstrijd	4
Organisatie Nagele te Kijk	5
Bloemen	5
Horecaondersteuning	4
Inkoop/verkoop	3
Schoonmaak	9
Openen en sluiten, inclusief bedienen alarm van het museum	10
Beveiliging: uitlezen camera's en actie na alarm	4
Onderhoud binnen	5
Onderhoud buiten/gemeentelijk toegangspad/gemeentelijk Schelpenplein	5
A.V. Media	3
Grafisch ontwerp	3

6.2 Museum Nagele in getallen

Algemeen

Basisinformatie

Museum Nagele/Stichting Nagele Expositie	sinds 14 mei 1998
Aantal jaren open	ruim 21 jaar
Aantal middagen per week open	4

De mens

Aantal vrijwilligers	+/- 80
Aantal bestuursleden	10
Aantal gidsen, ook in het Engels	5
Aantal waarderingsprijzen	2
Officieel koninklijk bezoek	2

Tarieven

Entree	€ 5,--
Entree groepen vanaf 25 personen	€ 3,--
Kinderen tot 13 jaar	Gratis
Kosten rondleiding binnen/buiten met gids	€ 30,--

Activiteiten

Aantal wisselexposities georganiseerd	+/- 90
Aantal gedichtenwedstrijden voor wisselgedicht georganiseerd (voor basisscholen)	7
Aantal festivals 'Nagele te Kijk' en 'Uit-je-platte-dak' georganiseerd	5

Wist u?

Aantal ruitjes Claustrawand	634 ruitjes
Hoogte van de Hoogbouw	7 m
Oppervlakte dak Hoogbouw	550 m ² , en voldoende sterk voor zonnepanelen
Museumplein/Schelpenplein	Eigendom gemeente, Museum Nagele houdt het schoon, ter compensatie krijgt Museum Nagele nieuwe schelpen op eigen terrein € 317.000
W.O.Z.-waarde gebouw	8
Aantal gedichten in Gedichtenroute	8
Internationale contacten	o.a.: Engeland, Turkije, Spanje, Colombia
Exposanten uit	Nederland, China, België, Engeland
Bezoekers uit	o.a. heel Nederland, Zwitserland, Hongarije, Polen, Turkije, Australië, Italië, Israël, Canada, Japan, Brazilië
Uitnodigingen wisselexposities gaan naar	Nederland, Spanje, Duitsland, België, Verenigd Koninkrijk

Per jaar

Aantal fysieke bezoekers	2019: 3.995 2018: 3.650 2017: 2.500 2016: 2.230 2015: 2.387
Aantal bezoekers website	3.000 – 4.000
Aantal groepen	20 - 25 per jaar
Aantal keren gids ingeschakeld	11 - 23 keer per jaar
Aantal bestuursvergaderingen	12 keer per jaar
Aantal wisselexposities	4 keer per jaar
Aantal nieuwe video's per jaar	4 keer per jaar
Aantal exposanten	8 tot 35 per jaar
Aantal keer persberichten, lokaal, regionaal en landelijk	7 tot 9 keer per jaar
Bereikte persadressen	1.600 – 1.900 per jaar
Aantal uitnodigingen per post en digitaal	2.000 per jaar
Aantal Museumberichten voor de vrijwilligers	5 keer per jaar

6.3 Samenwerkingspartners

Samenwerkingspartners

Dit overzicht beslaat een grote breedte en het is geen statische lijst.

- **Overheden:** lokaal, provinciaal, landelijk
- **Musea/architectuurcentra:** diverse provinciale en landelijke organisaties

- **Vaste/permanente expositie c.q. cultuurhistorie:** groot aantal instanties, onder andere Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Aldo en Hannie van Eyck Foundation, Louis van Gasteren / Spectrumfilm / Joke Meerman, universiteiten, uitgeverijen
- **Wisselexposities:** kunstenaars en kunstenaarscollectieven binnen en buiten Flevoland en hun netwerken
- **Vrijwilligers:** onder andere Carrefour/Vrijwilligersacademie, Stease Training
- **Toerisme:** lokale en provinciale bedrijven en organisaties
- **Middenstand Nagele en omstreken:** onder andere middenstand Nagele en horeca in de omgeving
- **Public Relations:** lokale en landelijke pers, pers van vakbladen, journalisten uit Nederland, Engeland, Hongarije, China
- **Algemeen:** onder andere organisaties op het gebied van muziek of andere voorstellingen, SESAM academie, andere vrijwilligers- of beroepsorganisaties

6.4 Tentatief meerjaren onderhoudsplan museumgebouw

De basis onder dit plan is de meerjaren onderhoudsrapportage die in 2018 door bureau Radaradvies is uitgevoerd. We hebben deze rapportage tegen het licht gehouden, vergeleken met soortgelijke rapportages en besproken met experts op dit gebied.

Onze begroting gaat uit van werkzaamheden in eigen beheer, die grotendeels worden uitgevoerd door onze vrijwilligers; waar nodig aangevuld met externe inbreng.

In deze begroting staat alleen het groot onderhoud vermeld. Het integraal beheer- en onderhoudsplan zoals benoemd in actiepunt 5 van deze toekomstverkenning dat we in de 1ste helft van 2020 gaan uitwerken, geeft een compleet beeld van alle onderdelen van het beheer en het onderhoud van het museumgebouw met de bijbehorende financiële vertaling.

De begroting is tentatief; de erin genoemde bedragen zijn daarom indicatief. Voorts zijn uitsluitend de kosten van het groot onderhoud in beeld gebracht. Deze worden als zodanig meegenomen bij de herijking van de meerjarenbegroting van Museum Nagele, die als actiepunt 7 van deze toekomstverkenning in het 2de en 3de kwartaal van 2020 wordt uitgevoerd. Deze meerjarenbegroting geeft inzicht in de ontwikkeling van alle kosten van het museum op de middellange en lange termijn met de daarbij behorende dekking.

Daarop vooruitlopend kunnen we in dat verband nu al het volgende aangeven.

Kijkend naar wat we de afgelopen jaren hebben uitgegeven en gereserveerd voor het onderhoud van het museumgebouw zien we dat we op dit moment jaarlijks ongeveer 20% van de omzet van Museum Nagele uitgeven aan onderhoud. Dit is voldoende voor het reguliere dagelijkse en jaarlijkse onderhoud (ruiten vervangen, schilderwerk, stuc werk enz.) Ook hebben we door de jaren heen kunnen reserveren voor de wat grotere posten. Dit heeft ons de mogelijkheid gegeven een geluidsinstallatie aan te schaffen, aangepast aan de (kerk)akoestiek in de

Hoogbouw, en onlangs om de verwarming in de Hoogbouw te vernieuwen. Ook kunnen we met deze reservering de komende jaren wat andere grotere elementen aanpakken en vernieuwen.

Wat uit de begroting blijkt, is dat de vernieuwing van de platte daken op ons museumgebouw een serieuze kostenpost vormt. Zoals nu gepland is in 2022 het dak van de laagbouw aan de orde en in 2030 het dak van de Hoogbouw. Ten opzichte van de omzet en het resultaat van Museum Nagele zijn dit naar alle waarschijnlijkheid te hoge kosten om zelf volledig te kunnen dragen.

Naar een oplossing voor het terugdringen van de te hoge energierekening - oorzaak is de monumentale Claustrawand - wordt gezocht. Hoewel Museum Nagele een prominente plek heeft in het winnende project 'Nagele in Balans', uitgeschreven door Architectuur Lokaal op verzoek van Coöperatie Energiek Nagele, zijn we niet meer terug te vinden in de subsidieaanvraag bij het rijk om de transitieplannen van Energiek Nagele te financieren.

De tentatieve groot onderhoudsbegroting is als losse bijlage aan de interne versie van de Toekomstverkenning toegevoegd. Via jaarverslagen op www.museumnagele.nl worden onze financiële gegevens aan het publiek gepresenteerd.